

JARNÍ ŠKOLA Zdravých měst

úvodní seminář

Litoměřice, 16. března 2016

www.ZdravaMesta.cz/js2016

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

galerie udržitelného rozvoje

*Akce byla podpořena z Programu
švýcarsko-české spolupráce.*

*Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union*

Budeme o stavbách rozhodovat rychleji a spravedlivě?

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.
www.fondnno.cz a www.eegrants.cz.

Příčiny pomalého rozhodování a přípravy staveb v ČR

- Za **nedodržování lhůt a chyby ze strany rozhodujících úřadů** mohou hlavně
 - Komplikované předpisy a jejich časté změny
 - Nedostatečná vybavenost úřadů a soudů, špatné metodické vedení
- Za **špatnou přípravu dopravních staveb** mohou hlavně
 - nejasné a proměnlivé zadání (příliš staveb najednou)
 - proměnlivá pravidla pro výkupy pozemků
 - špatně vedení státní úředníci v ŘSD aj.
- **Stát dosud neřešil:** *„Řešíme teď osud zhruba stovky stavebních projektů... Jsou to stavby, které stanovisko EIA získaly před patnácti a více lety, a stát nebyl schopen od té doby zahájit jejich výstavbu. Myslím, že to souvisí i s tím, jak bylo vedeno Ministerstvo dopravy v minulých letech.“*
Předseda vlády Bohuslav Sobotka na Fóru českého stavebnictví, 1. 3. 2016

Nová pravidla rozhodování o stavbách

- Novela StZ (+ 36 dalších zákonů) z dílny Ministerstva pro místní rozvoj
 - Prošla připomínkovým řízením v létě 2015, pak vyhodnocení připomínek
 - Návrh projedná Legislativní rada vlády 24.3., počátkem dubna vláda
 - Předpokládaná účinnost od 1. 1. 2017
-
- Hlavní sporné body:
 - **Omezuje právo lidí vyjadřovat se k velkým projektům**
 - **Nepřináší zjednodušení pravidel, ale další výjimky**

Přínosy návrhu nových pravidel

- ❖ **Přizváni experti** z průmysl. svazů, sdružení obcí, kraj. úřadů, **ekologických organizací**
- ❖ **Možnost spojit EIA a územní řízení** – překryv a čas. úspora minimální
- ❖ **Možnost koordinovaného řízení (ÚR+SP+EIA) - přesnější, ne rychlejší** - odvolání k územnímu rozhodnutí odpadá i dnes při spojení ÚR+SP
- ❖ **Časový limit pro rozhodování úřadu 90 (120) dní**
- ❖ **Ohlášení** namísto stav. povolení nově také pro **velké rodinné domy nad 150 m²** (u bytových domů hranice zůstává)

Omezení účasti a veřejné kontroly

- **Zrušení povinného veřejného slyšení** v rámci procesu EIA i při povolování stavby
- **Zrušení možnosti úřadu (OOP) uložit investorovi zpracování účelných a technicky možných variant stavebního záměru s ohledem na ŽP (EIA)**
- **Zrušení možnosti vyjádření veřejnosti k posudku v rámci EIA**
- **Vyřazení veřejnosti z rozhodování o kácení dřevin kvůli velkým stavbám (závazná stanoviska s nejasným procesem)**
- **Překážka pro účast nových (místních) spolků – povinné jednací číslo zkrátí čas pro sběr podpisů, jejich platnost jen 18 měsíců**
- **Kratší lhůty pro vyjádření veřejnosti** – u koordinovaného řízení 30 dní

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eegrants.cz.

Rizika návrhu nových pravidel

- **Koordinované povolení a kratší lhůty – více chyb a zdržení**
 - při odvolání se proces vrací na počátek
 - investoři mohou mít dále problém s přípravou rozsáhlé dokumentace
 - krátká lhůta 90 (120) dní pro úřady - přerušování, chyby, spory, průtahy
 - zůstává opakované prodlužování EIA, doplňování podkladů investorem
- **Neřešené střety zájmů**
 - v koord. povolení bude dopr. a ener. stavby povolovat i investovat MD a MPO
 - soudy konstatují střet zájmů - běžný stav. úřad versus samospráva obcí, krajů
- **Úpravy prosazené ZK může zvrátit parlament**
 - zachování stejných práv účastníkům řízení u soudu o zákonnost územních plánů
 - nerozšíření pravomocí autorizovaných inspektorů mimo řádné správní řízení aj.

Jak zařídit rychlejší a spravedlivé rozhodování o stavbách

- ❖ **Zavést jednotnou státní soustavu stav. úřadů:** nezávislou, profesionálnější a kvalitnější, výjimky omezit na minimum, reálné lhůty pro kvalitní rozhodování
- ❖ **Zrychlit rozhodování v praxi:** odborné a personální **posílení úřadů a soudů**, kvalitní metodické vedení
- ❖ **Zachovat spravedlnost a transparentnost:** pravidla pro **sběr podpisů** novými spolky, účast lidí při **rozhodování o kácení**, posuzování **variant staveb**, povinné **veřejné slyšení a vyjádření lidí k posudku** v rámci EIA (Koaliční smlouva: „*Zachováme současnou legislativně zaručenou úroveň občanských práv týkajících se životního prostředí včetně zajištění účasti veřejnosti ve správních řízeních.*“)
- ❖ Přiznat **práva účastníků řízení** také **nepřímým sousedům** (např. přes cestu) a **nájemníkům** (nejen vlastníkům nemovitostí, popř. celých sídlišť)

Výzva „Za spravedlivé rozhodování o stavbách“

- ❖ Hlavní principy pro rychlé, kvalitní a transparentní rozhodování - **výzva Zeleného kruhu a Nadace VIA** „Za spravedlivé rozhodování o stavbách“ (bit.ly/vyzvaZK)
- ❖ Cílem získat **širokou podporu z různých částí společnosti**
- ❖ Mezi signatáři komunální politik roku Martin Mach, zastupitelé z Mariánských Lázní, Brna, Liberce, Opavy, architekti, stavaři, ekonomové, ochranáři, novináři, exministři ŽP, Vladimír Špidla, Jan a Zdeněk Svěrákovi aj.
- ❖ Chceme podpořit **odhodlání politiků skutečně zlepšit rozhodování o stavbách a veřejných prostranstvích**

Děkuji za pozornost a podporu rychlého a spravedlivého rozhodování

Mgr. Daniel Vondrouš, Asociace ekologických organizací Zelený kruh

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.
www.fondnno.cz a www.eegrants.cz.